

Publizitatea eta kontsumoa

Irratia entzuten dugunean, telebista ikusten dugunean eta, besterik gabe, kaletik paseoan goazela, publizitatearekin egiten dugu topo. Leku guztietan ageri da, eta nabarmena da gure gizarte eta kultur unibertsoaren parte dela. Betidanik egon izan da, baina publizitateak egun duen esanahi modernoak iragan berri den XX. mendeko erdialdetik aurrera hartu zuen, kontsumo merkatu handiak garatzen hasi zirenean, eta beraien artean, markagatik beste ezergatik desberdintzen diren milaka produktu azaldu zirenean. Fabrikatzaileek ezinbestekoa dute milioika kontsumitzaileengana zuzentzea beren produktuak eskaintzeko.

Publizitateak gure arreta eskuratzea du xede, eta horretarako beti bere alderik onenak aurkezten ditu, aukeratua izateko posibilitateak segurtatzeagatik. Publizitate mezuak gainontzekoetatik nabarmentzeko ahalegintzen da, eta jendearengan eragina izateko aurrez oso ondo ikertuak dauden baliabideak erabiltzen dira. Informazioa eskaintzeaz gain, kontsumitzaileari bere aukeraketan laguntzea du helburu nagusia publizitateak. Baina, ez da ahaztu behar publizitate agentziek egiten dutela eta iragarritako produktuen enpresek ordaintzen dutela.

Horrek ez du esan nahi publizitatea berez txarra denik. Aukera ezberdinak errespetatzeko erabat arautua dago. Kontsumitzaileak garen aldetik hauxe jakin behar dugu:

- Legeak gure interes ekonomikoak babesteko eskubidea aitortzen digu.
- Informazio zuzena jasotzeko eskubidea ere badugu.
- Iragarleak mezuak daraman informazioa frogatzeko beharra du.

Berstalde, publizitateak urrezko arau batzuk bete behar ditu:

- Publizitateak erakutsi nahi duena egiaztaturik egon behar da. Kontsumitzaileari fidagarritasuna eskaini behar dio, alegia.
- Publizitateak Informazio erabilgarriak eskaini behar ditu: errendimendua, osaera, salneurria...
- Publizitateak ez du azaldu behar jarrera kaltegarriak: osasuna, ingurumenaren narriadura...
- Publizitatea modu argian azaldu behar da eta argi identifikatu behar da.

Baina babes eremua ezartzen duen arautegiaz gain, kontsumitzaileok gure beharrak ikertu behar ditugu, eta hausnartu gabeko erabaki arinak saihestu behar ditugu. Produktu edo zerbitzu baten ezaugarriek gure arazoari konponbidea ematen dioten frogatu behar dugu. Ez zaitez fidatu soilik publizitateak diotenarekin:

- Publizitateak esandakoa exijitu.
- Publizitatearen inguruan gaitasun kritikoa eduki.
- Merkatuko beste produktu batzuekin alderatu.